

गैरआवासीय नेपाली संघ

अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विधानको व्याख्या, विधान संशोधन सुझाव तथा नियमावलीहरू निर्माण सम्बन्धी नियमावली, २०२१

अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्बाट पारित भएको मिति:

सन् २०२१ जुलाई १७

संशोधन:

१. गैरआवासीय नेपाली संघ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विधान संशोधन तथा नियमावली निर्माण सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०२३ - सन् २०२३ जुलाई ९ को अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को बैठक

प्रस्तावना:

गैरआवासीय नेपाली संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले संघको विधानलाई समय सापेक्ष परिमार्जन गर्न, गैरआवासीय नेपाली संघको विधान अन्तर्गत विभिन्न नियमावलीहरू निर्माण गर्न एवं निर्माण भएका नियमावलीको आवश्यकता अनुसार संशोधन, विधानको व्याख्या गर्न तथा विधान सम्बन्धी अन्य निर्णय प्रकृया व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएको हुँदा गैरआवासीय नेपाली संघको विधान २००३ *..... को १७.६ बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले यो नियमावली बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यी नियमहरूको नाम "गैरआवासीय नेपाली संघ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विधान संशोधन तथा नियमावली निर्माण सम्बन्धी नियमावली, २०२१" रहेको छ ।
- (२) यो नियमावली अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले निर्णय गरेको मिति बाट लागू हुनेछ । *यो नियमावलीमा कुनै संशोधन अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद् वा अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालय बाट भएमा सोही मिति देखि यो नियमावलीमा भएको संशोधन लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा:

- (क) "संघ" भन्नाले गैरआवासीय नेपाली संघलाई जनाउनेछ ।
- (ख) "विधान" भन्नाले गैरआवासीय नेपाली संघको विधान २००३ *..... लाई जनाउनेछ ।
- (ग) "परिषद्" भन्नाले संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदलाई जनाउँने छ ।
- (घ) "राष्ट्रिय समन्वय परिषद्" भन्नाले संघको राष्ट्रिय समन्वय परिषदलाई जनाउँने छ ।
- (ङ) "समिति" भन्नाले विधान व्याख्या, विधान संशोधन सुझाव तथा नियमावली निर्माण समितिलाई जनाउनेछ ।
- (च) "संयोजक" भन्नाले विधान व्याख्या, विधान संशोधन सुझाव तथा नियमावली निर्माण समितिको संयोजकलाई जनाउनेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा झिकिएको ।

* पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

* पहिलो संशोधनद्वारा झिकिएको ।

- (छ) "सचिवालय" भन्नाले संघको कार्यालयलाई जनाउनेछ ।
- (ज) "पदाधिकारी" भन्नाले अध्यक्ष, उपाध्यक्षहरू, *महिला उपाध्यक्ष, युवा उपाध्यक्ष, महासचिव, *उपमहासचिव, सचिवहरू, *महिला सचिव, प्रवक्ता, कोषाध्यक्ष, सहकोषाध्यक्ष, *महिला *सहकोषाध्यक्ष, महिला संयोजक, युवा संयोजक, क्षेत्रिय संयोजकहरू, क्षेत्रिय उपसंयोजकहरू, क्षेत्रिय महिला संयोजकहरू, क्षेत्रिय युवा संयोजकहरू, क्षेत्रिय महिला उपसंयोजकहरू, क्षेत्रिय युवा उपसंयोजकहरू र *दोश्रो पुस्ताका गैरआवासीय नेपाली संयोजकलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (झ) "सदस्य" भन्नाले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का सदस्यहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) "समिति" भन्नाले कार्यको प्रकृति अनुसार विधान संशोधन सुझाव समिति वा नियमावली निर्माण समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. विधान संशोधन, विधानको व्याख्या तथा नियमावली निर्माण:

- (१) विधानको दफा २९ को उपदफा २९.१ अनुसार विधानको संशोधन संघको वार्षिक साधारणसभा वा विशेष साधारण सभाले गर्न सक्नेछ ।
- (२) विधानको उपदफा २९.१ अनुसार विधान संशोधन उपर छलफल भई तयार भएको प्रस्ताव, वार्षिक साधारण सभा वा विशेष साधारण सभामा उपस्थित दुई तिहाई भन्दा बढी प्रतिनिधिहरूको स्वीकृतिमा पारित गर्न सकिने छ ।
- (३) विधानको दफा १७.६ अनुसार अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले संघको विधान अन्तर्गत विभिन्न नियमावली निर्माण गर्न सक्नेछ ।
- (४) विधान तथा नियमावलीको व्याख्या गर्ने अधिकार उपदफा १४.८ अनुरूप गठित विधानको दफा ३१ अन्तर्गत बनेको ३ सदस्यीय विधान व्याख्या समितिमा रहनेछ ।
- (५) विधान कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले एक समितिको निर्माण गर्न वा यसको जिम्मेवारी विधान संशोधन सुझाव समितिलाई दिन सक्नेछ ।
- (६) विधानको दफा १७.६ अनुसार नियमावली संशोधन सुझाव तथा नियमावलीको निर्माण गर्न अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले एक "नियमावली निर्माण समिति" को गठन गर्नेछ । यस समितिको गठन प्रकृया, काम कर्तव्य र अधिकार यस नियमावलीको नियम ४ वमोजिम हुनेछ ।

४. विधान व्याख्या समिति गठन प्रकृया, काम र कर्तव्य:

- (१) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले आफ्नो नयाँ कार्यकाल शुरु गरेको तीन महिना भित्रमा विधानको दफा अनुसार एक संयोजक सहित ३ सदस्यीय विधान व्याख्या समिति गठन गर्नेछ ।
- (२) यस समितिको संयोजक पूर्व पदाधिकारी, वर्तमान वा पूर्व सल्लाहकार मध्ये बाट एक हुनु पर्नेछ । सदस्यमा एक जना कानूनविद् र विधान संशोधन तथा सुझाव समितिका संयोजक रहने छन् ।
- (३) विधानमा कुनै अस्पष्टता भएमा संघको अध्यक्ष वा महासचिवले समितिको संयोजकलाई स्पष्ट पार्न अनुरोध गर्नेछ । संयोजकले अन्य सदस्यहरूसँग परामर्श गरी यसको स्पष्टताका बारे लिखित रूपमा

-
- * पहिलो संशोधनद्वारा थप ।
 * पहिलो संशोधनद्वारा थप ।
 * पहिलो संशोधनद्वारा थप ।
 * पहिलो संशोधनद्वारा थप ।
 * पहिलो संशोधनद्वारा थप ।
 * पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

संघको अध्यक्ष वा महासचिवलाई दिनेछ । विधान व्याख्या समितिले गरेको व्याख्या अन्तिम हुनेछ ।

- (४) विधान कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले एक समितिको निर्माण गर्न वा यसको जिम्मेवारी विधान संशोधन सुझाव समितिलाई दिन सक्नेछ ।
- (५) यस विधान संशोधन सुझाव समितिलाई अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले सम्बन्धित देशको स्थानीय सरकारको नियम कानूनको आधारमा बनेको राष्ट्रिय समन्वय परिषद्हरूको विधान, अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विधान तथा नियमावली सम्मत छ छैन अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी दिन सक्नेछ । स्थानीय सरकारको बाध्यात्मक नियम/कानून बाहेक अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विधान एवं नियमावली अनुसार बनाउन, समायोजन गर्न राष्ट्रिय समन्वय परिषद्लाई सुझाव सल्लाह दिने तथा आवश्यक परेमा सहयोग गर्नेछ ।
- (६) विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिले आफ्नो लागि निर्देशिका सूची (Terms of Reference) निर्माण गर्नेछ र अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्बाट यसको स्वीकृत लिए पछि लागु हुनेछ ।
- (७) विधान व्याख्या समिति, विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिको पदावधि चालु अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को पदावधि समाप्ति भएपछि स्वतः समाप्त हुनेछ ।

५. विधान संशोधन सुझाव समिति तथा नियमावली निर्माण समितिको गठन प्रकृया, काम, कर्तव्य र अधिकार:

(१) गठन प्रकृया:

- (क) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले विधानको संशोधन गर्नु पर्ने आवश्यक ठानेमा एक विधान सुझाव सुझाव समिति र नियमावली निर्माण गर्न आवश्यक परेमा नियमावली निर्माण समिति गठन गर्न सक्ने छ ।
- (ख) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले संघको विधानको उपदफा २९.१ बमोजिम विधान संशोधन सुझाव समितिको संयोजक र नियमावली निर्माण समितिको संयोजक चयन गर्नेछ ।
- (ग) सम्बन्धित मनोनित संयोजकले अन्य सदस्यहरूको नाम र आफ्नो विधान संशोधन सुझाव समिति वा नियमावली निर्माण समितिको निर्देशिका सूची (Terms of Reference) परिषद्मा पेश गर्नु पर्ने छ र स्वीकृत भएपछि कार्य संचालन गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिमा संयोजक सहित बढीमा १५ (पन्ध्र) सदस्य रहने छन् । आवश्यकता अनुसार संयोजकले सदस्यहरू मध्ये कसैलाई सह-संयोजक तोक्न सक्नेछ र सल्लाहकारहरू मनोनयन गर्न सक्ने छ ।
- (ङ) समितिको समयावधि चालु अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को पदावधि सकिए पछि समाप्त हुने छ ।

(२) विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी नियमावली तथा निर्देशिका सूचीमा तोकिए अनुसार हुनेछ । यसका साथै विशेषतः विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिको निम्न अनुसारको काम, कर्तव्य र अधिकार हुनेछ ।

- (क) समय र समाजको परिवर्तित अवस्था अनुसार परिवर्तन हुँदै जाने, संघको कार्य शैली तथा उद्देश्य एवं परिवर्तन हुँदै जाने, सरकारको नियम कानून अनुसार संघको विधान अध्यावधिक राख्न विधानमा संशोधन तथा थप घट गर्नु पर्ने हुनाले सो संशोधनको अध्ययन तथा तयारी

- गरी सोको प्रस्ताव वार्षिक साधारण सभा वा विशेष साधारण सभा समक्ष पेश गर्ने र स्वीकृत भएको बुँदाहरू विधानमा समायोजन गर्ने कार्य विधान संशोधन सुझाव समितिले गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) समय र समाजको परिवर्तित अवस्था अनुसार परिवर्तन हुँदै जाने, संघको कार्य शैली तथा उद्देश्य एवं परिवर्तन हुँदै जाने, सरकारको नियम कानुन अनुसार संघको विभिन्न नियमावलीलाई अध्यावधिक राख्न विधानमा संशोधन तथा थप घट गर्नु पर्ने हुनाले सो संशोधनको अध्ययन तथा तयारी गरी सोको प्रस्ताव अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा पेश गर्ने र स्वीकृत भएको बुँदाहरू नियमावलीमा समायोजन गर्ने कार्य नियमावली निर्माण समितिले गर्नु पर्नेछ ।
- (ग) संघको अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विद्यमान विधान अन्तर्गत विभिन्न निकायहरू वा कार्य पद्धतीको व्याख्यात्मक तथा व्यवहारिक एवं विस्तारित रूपमा नियमावलीहरू बनाउने वा नियमावलीमा संशोधनको आवश्यकता देखिएमा परिषद्मा प्रस्ताव गर्ने दायित्व नियमावली निर्माण समितिले हुनेछ ।
- (घ) विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिको बैठक घटीमा ३/३ महिनामा बस्नेछ । बैठकको आह्वान, छलफलको विषय संयोजकले गर्नेछ । संयोजकको अनुपस्थितिमा बैठकको अध्यक्षता सहसंयोजक वा निजको अनुपस्थितिमा समितिको ज्येष्ठ सदस्यले गर्नेछ ।
- (ङ) बैठकमा उपस्थित सदस्यहरूको बहुमतको आधारमा निर्णय गरिनेछ । बैठकमा छलफल भई अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा प्रस्ताव गरिएका विषयहरू अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले स्वीकृत गरी सार्वजनिक नगरेसम्म गोप्य रहनेछ ।
- (च) विधान संशोधन सुझाव समितिले अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को बैठक बस्नु भन्दा ७ दिन अघि आफ्नो कार्य प्रगति विवरण पठाउनु पर्नेछ । अन्तिम कार्य विवरण भने वार्षिक साधारण सभा वा विशेष साधारण सभा हुनुभन्दा एक महिना अघि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (छ) विधान संशोधन सुझावले विभिन्न श्रोतबाट सुझावहरू संकलन गरी संशोधन प्रस्ताव तयार गर्नेछ । यी श्रोतहरूमा पूर्व विधान संशोधन सुझाव समितिले दिएका सुझावहरू, विश्व सम्मेलन, साधारण सभा, क्षेत्रीय बैठक तथा सम्मेलन मा प्रतिनिधीहरूले राखेका सुझावहरू, राष्ट्रिय समन्वय परिषद्, अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्का पदाधिकारी र सदस्यहरूबाट तथा गैरआवासीय नेपाली संघका शुभचिन्तकहरूबाट लिईने सुझावहरू आदिलाई लिन सकिनेछ ।
- (ज) विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्न संघका कुनै पनि सदस्य, पदाधिकारी, व्यक्ति वा राष्ट्रिय समन्वय परिषद्सँग सहयोग माग्न सक्नेछ ।
- *(झ) विधान संशोधन सुझाव समितिमा सदस्यमा चयन हुने कानूनविद अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा कुनै कार्यकारिणी हैसियत हुने छैन । नियमावली निर्माण समितिमा चयन हुने सदस्यहरूको भने त्यस्तो बन्देज रहने छैन ।

६. नियमावली लागू हुने बारे :

- (१) नियमावली निर्माण समितिले विधानको १७.६ बमोजिम नियमावलीहरूको निर्माण गरी वा संशोधनको प्रस्ताव तयार गरी अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा पेश गर्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

- (२) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले यस उपर छलफल गरी बहुमतको निर्णयबाट नियमावलीहरु पारित गर्नेछ ।
- (३) पारित नियमावलीमा नियमावली निर्माण समितिको संयोजक, र अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको महासचिव वा अध्यक्ष मध्ये एकजना गरी दुई जनाले हस्ताक्षर गरे पछि लागू हुनेछ ।

७. विधान संशोधन प्रकृया बारे :

- (१) विधान संशोधन सुझाव समितिले धारा ३ मा उल्लेख भए बमोजिम विधान संशोधन सुझाव अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्मा पेश गर्नेछ ।
- (२) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले यस उपर छलफल गरी संशोधन प्रस्तावलाई वार्षिक साधारणसभा वा विशेष साधारणसभामा पेश गर्नेछ । उक्त संशोधन प्रस्तावमा विधानको दफा २९.१ मा उल्लेख भए बमोजिम कम्तिमा २५ प्रतिशत अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको पदाधिकारी र सदस्यहरुको हस्ताक्षर भएको हुनु पर्नेछ ।
- (३) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषदको तर्फबाट विधान संशोधन सुझाव तथा नियमावली निर्माण समितिको संयोजकले विधान संशोधन प्रस्ताव वार्षिक साधारण सभा वा विशेष साधारण सभामा छलफलको लागि पेश गर्नेछ ।
- (४) वार्षिक साधारण सभा वा विशेष साधारण सभा उपस्थित प्रतिनिधीहरुको दुई तिहाई बहुमतले संशोधनको प्रस्ताव पारित गर्नेछ ।
- (५) *पारित विधानमा संघका अध्यक्ष, महासचिव लगायत विधान संशोधन सुझाव समितिका संयोजक, सदस्य सचिव तथा कम्तिमा ३ जना सदस्यहरुको हस्ताक्षर हुनुपर्ने छ र सो विधान परराष्ट्र मन्त्रालयबाट प्रमाणित गरे पछि मात्र लागू हुनेछ ।

८. यसै नियमावली बमोजिम हुने:

यस नियमावलीमा लेखिएका कुराहरुको हकमा यसै नियमावली बमोजिम हुनेछ ।

९. निर्देशन दिन सक्ने:

- (१) अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिद्वारा गरिने काम कारबाहीको सम्बन्धमा विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम दिएको निर्देशन पालन गर्नु विधान संशोधन सुझाव समिति र नियमावली निर्माण समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

१०. बाधा अड्काउ फुकाउ:

यस नियमावली अनुसार कार्य गर्दा कुनै बाधा, अड्काउ पर्न आएमा समितिको अनुरोधमा त्यस्तो बाधा अड्काउ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्ले संघको विधानसँग नबाझिने गरी फुकाउन सक्नेछ ।

*१०(क) विनियम वा निर्देशिका वा परिपत्र बनाउन सक्ने:

- (१) विधानको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नका लागि विधान तथा यस नियमावलीमा उल्लिखित व्यवस्थाको प्रतिकूल नहुने गरी अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयले आवश्यक विनियम वा निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

* पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

- (२) यस नियमावलीको कार्यान्वयनको सहजताका लागि अन्तर्राष्ट्रिय कार्यकारी सचिवालयले विभिन्न परिपत्र जारी गर्न सक्नेछ ।

द. खारेजी र बचाउ:

- (१) गैरआवासीय नेपाली संघ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विधान संशोधन तथा नियमावलीहरू निर्माण सम्बन्धी नियमावली, २०१९ खारेज गरिएको छ ।
- (२) गैरआवासीय नेपाली संघ अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय परिषद्को विधान संशोधन तथा नियमावलीहरू निर्माण सम्बन्धी नियमावली, २०१९ बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।